

Šifra kandidata:

--

Državni izpitni center

M 2 2 2 5 6 1 2 1

JESENSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

=====**Izpitna pola 1**=====

Ponedeljek, 29. avgust 2022 / 90 minut (60 + 30)

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Konceptni list je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.
Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 60 minut, za reševanje dela B pa 30 minut.

Izpitna pola v delu A vsebuje 5 nalog polodprtega tipa, od katerih izberite in rešite 4, v delu B pa 3 naloge odprtega tipa, od katerih izberite in rešite eno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80, od tega 60 v delu A in 20 v delu B.

Vse slike so v priloženi barvni prilogi.

V preglednicah z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve štiri naloge, ki ste jih reševali v delu A, in prvo nalogo, ki ste jo reševali v delu B.

Del A				
1.	2.	3.	4.	5.

Del B		
6.	7.	8.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutek naloge dela B, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 24 strani (1–24), od tega 3 prazne. Barvna priloga ima 12 strani (25–36).

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

Konceptni list

DEL A**1. naloga: Umetnost visokih civilizacij**

1.1. Na slikah od 1.1 do 1.4 prepoznajte in imenujte tri civilizacije starega veka.

(3 točke)

1.2. Oglejte si zgradbi na slikah 1.1 in 1.2. Primerjajte deli glede na obliko, material in namen tako, da zapišete skupne značilnosti in/ali razlike med stavbama.

(3 točke)

1.3. Navedite ime enega od vladarjev, ki bi ga povezali z arhitekturo na sliki 1.2.

(1 točka)

1.4. Imenujte stavbo na slikah 1.3 in 1.3a in jo z dvema navedbama opišite.

(3 točke)

1.5. S katerimi mitološkimi osebami bi povezali stavbo na slikah 1.3 in 1.3a? Imenujte dve.

(2 točki)

1.6. Na sliki 1.4 je rekonstrukcija mesta. Opišite ga s tremi navedbami.

(3 točke)

2. naloga: Iz pozne antike v srednji vek

2.1. V času vladavine cesarja na sliki 2.1 so se začele prve resne težave rimskega cesarstva. Poimenujte tega vladarja.

_____ (1)

Njegova podoba je služila politični propagandi. Navedite dve značilnosti upodobitve na sliki 2.1.

_____
_____
_____ (2)
(3 točke)

2.2. Za čas pozne antike je značilen nastanek novih religij. Napišite, koga predstavljata upodobitvi na slikah 2.2 in 2.3, ali imenujte religijo, ki ji pripada posamezna upodobitev.

Slika 2.2: _____

Slika 2.3: _____ (2 točki)

2.3. Čas pozne antike je tudi čas velikih preseljevanj. Iz tega časa so značilni bogati grobni pridatki, kot jih poznamo iz Lajha pri Kranju na sliki 2.4. Kako se imenujejo takšne okrasne sponke?

_____ (1)

Za oblikovanje v tem času je značilen *horror vacui*. Razložite to značilnost.

_____
_____ (1)
(2 točki)

3. naloga: Svete podobe v gotiki

3.1. Oglejte si sliko 3.1. Katera biblijska motiva prepoznate?

---

(2)

Kako imenujemo kiparstvo, ki je močno vezano na arhitekturo?

---

(1)

Svetnici na sliki 3.1 slogovno obujata antiko. Navedite tri oblikovne značilnosti, v katerih prepoznate antično tradicijo.

---

(3)
(6 točk)

3.2. Poimenujte ikonografske tipe Marije na slikah 3.2, 3.3, 3.4 in 3.5.

Slika 3.2: _____

Slika 3.3: _____

Slika 3.4: _____

Slika 3.5: _____

(4 točke)

3.3. V kateri gotski slog bi uvrstili sliko 3.2?

_____ (1)

Utemeljite svoj odgovor z dvema slogovnima značilnostma.

_____
_____
_____ (2)
(3 točke)

3.4. Kaj simbolno predstavlja jabolko v Marijini roki na sliki 3.3?

_____
_____ (1 točka)

3.5. Umetniški deli na slikah 3.2 in 3.4 sta polikromirani. Pojasnite ta pojem.

_____
_____ (1 točka)

4. naloga: Prepoznavanje umetnika

4.1. Poimenujte umetnika, čigar dela so prikazana na slikah od 4.1 do 4.4, in navedite eno mesto, kjer je deloval.

_____ (2)

Navedite ime enega od njegovih najpomembnejših mecenov.

_____ (1)

Zakaj je ta umetnik univerzalni človek (*uomo universale*)? Pojasnite ta pojem.

_____
_____ (1)

Ker je umetnik dolgo živel, sodijo njegova dela v dve umetnostnozgodovinski obdobji, v visoko in pozno renesanso. K vsakemu obdobju dopišite po dve številki umetnin, ki pripadata temu slogu.

Visoka renesansa: _____

Pozna renesansa: _____
(2)
(6 točk)

4.2. Oglejte si umetnino na sliki 4.2. Primerjate jo z Donatellovim delom z istim motivom (slika 4.5) in napišite tri vsebinske ali oblikovne razlike oz. novosti kipa na sliki 4.2.

_____
_____
_____
_____
_____
_____ (3 točke)

5. naloga: Umetnost 16. stoletja

5.1. Avtorja arhitekture na slikah 5.1 in 5.2 sta se zgledovala po antiki. Navedite štiri antične arhitekturne elemente ali motive, razvidne iz obeh stavb.

(4 točke)

5.2. Zapišite namen stavb na slikah 5.1 in 5.2.

Slika 5.1: _____

Slika 5.2: _____

(2 točki)

5.3. Poimenujte ikonografski motiv na sliki 5.3 in ga razložite.

(2 točki)

5.4. Slika 5.4 ima več vsebinskih razlag/interpretacij. Pojasnite eno od njih.

(1 točka)

5.5. Zapišite, kako sta slikarja na slikah 5.3 in 5.4 oblikovno ustvarjala iluzijo poglobljanja prostora.

_____ (1)

Za oba umetnika je značilen sfumato. Pojasnite ta pojem.

_____
_____ (1)

Kako se kompozicija na sliki 5.3 razlikuje od kompozicije na sliki 5.5?

_____
_____
_____ (1)
(3 točke)

5.6. Določite umetnostno obdobje, v katero sodi delo na sliki 5.5.

_____ (1)

To delo predstavlja zapleteno idejo, v kateri nastopajo mitološke osebe in personifikacije. Kako imenujemo takšen motiv?

_____ (1)

Imenujte eno mitološko osebo, ki jo prepoznate na sliki 5.5. Poleg zapišite njen atribut.

_____ (1)
(3 točke)

DEL B**6. naloga**

Oglejte si umetniško delo na slikah 6.1, 6.1a in 6.1b ter ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
5. Primerjajte delo na slikah 6.1, 6.1a in 6.1b s tistim na slikah 6.2 in 6.2a glede na namen, vsebino, obliko in tehniko. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(5 točk)
6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

7. naloga

Oglejte si umetniško delo na slikah 7.1 in 7.1a ter ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
  2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
  3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
  4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
  5. Primerjajte delo na slikah 7.1 in 7.1a s tistim na slikah 7.2 in 7.2a glede na namen, vsebino, obliko in tehniko. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(5 točk)
  6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

8. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 8.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
  2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
  3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
  4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
  5. Primerjajte delo na sliki 8.1 s tistim na sliki 8.2 glede na namen, vsebino, obliko in tehniko. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(5 točk)
  6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 2 2 2 5 6 1 2 1 2 3

Prazna stran

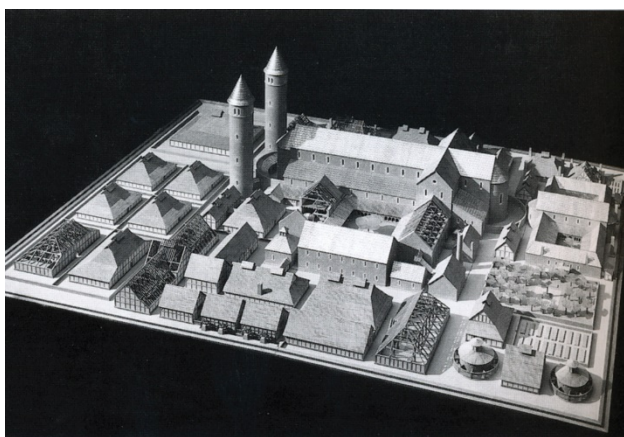
V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

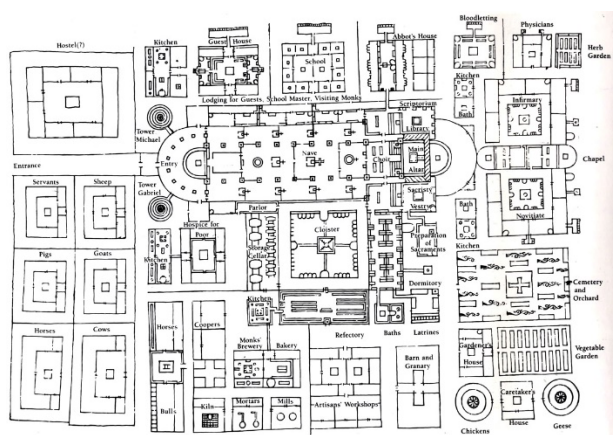
Slika 2.3

Slika 2.4

Slika 2.5

Slika 2.5a

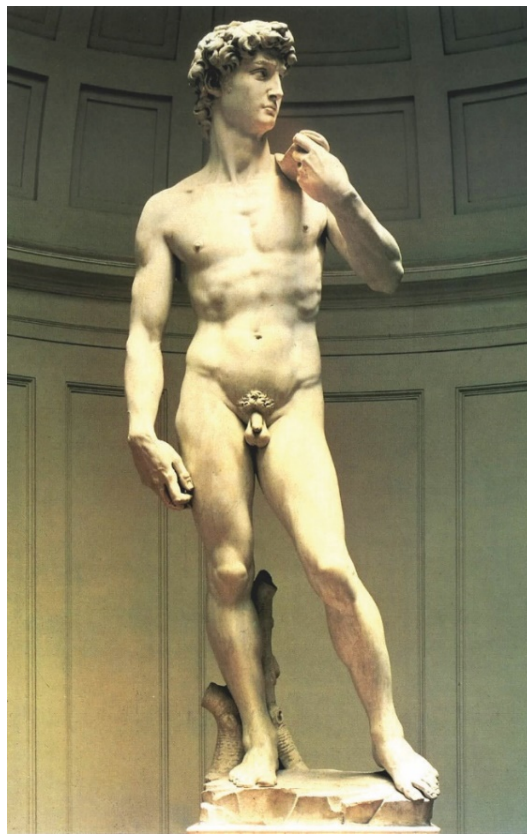

4. naloga: Prepoznavanje umetnika

Slika 4.1

Slika 4.2

Slika 4.3

M 2 2 2 5 6 1 2 1 3 5

7. naloga

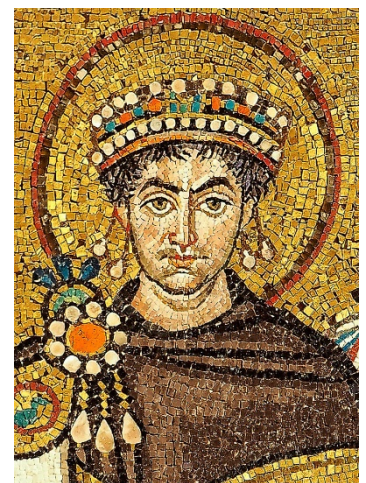
Slika 7.1

Slika 7.1a

Slika 7.2

Slika 7.2a

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

